

Ibadet u obilju i oskudici

Hatib: dr. Halid ibn Ali el-Gamidi

16. muharemu 1439. po Hidžri / 6. oktobar 2017.

Hvala Allahu, Čija dobrota i čuda ne prestaju, i čije pouke i dokazi ne blijede, i čije znanje i vlast nemaju kraja. On u svakom trenutku otklanja brige i iskušenja, prašta grijeh, pomaže Svoje prijatelje, uništava Svoje neprijatelje, opskrbljuje, uzvisuje i unizuje. Njegove presude i zapovijedi provode se po odredbi zapisanoj pedeset hiljada godina prije nego što su stvorena nebesa i Zemlja. Njemu pripada svaka hvala i zahvala.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Kojem ništa nije teško, i Koga ne uznemirava mnoštvo molbi i zahtjeva, bez obzira na njihovu raznovrsnost, On o svemu ima znanje, i svemu zna broj, i svjedočim da je Muhammed, Njegov rob i poslanik, odabranik i prijatelj, upotpunio sve stepene ubudijjeta – pobožnosti, i postao je, kod Allaha, najplemenitije stvorenje, i dostigao deredžu koju nije dostigao nijedan poslani vjerovjesnik i bliski melek. Uzvišeni Allah, obraćajući mu se u Kur'anu, oslovio ga je svojstvom ubudijjeta, iskrenog robovanja Njemu, u svim važnim pitanjima: pitanju poziva na Pravi put, pitanju izazova i nadnaravnosti, pitanju noćnog putovanja – Israa, pitanju Objave i pitanju spuštanja Kur'ana, neka su na njega vječni salavat i mir, i na njegovu porodicu, ashabe, tabiine i one koji ih slijede u dobročinstvu do Sudnjeg dana. Bojte se Allaha, o muslimani, i čuvajte se Vatre barem sa pola datule, barem sa lijepom riječju, jer je Džennet prekriven neugodnostima, a Džehennem strastima i prohtjevima. Znajte da dobročinstvo ne može propasti, grijeh se ne zaboravlja, a Onaj koji će suditi ljudima ne umire, što posiješ to ćeš požnjati. Uzvišeni kaže: "I bojte se Allaha i znajte da ćete pred Njega stati. A ti obraduj prave vjernike!" (El-Bekara, 223)

O muslimani, nema nijednog čovjeka na ovom svijetu a da nije između dva stanja: ili blagodati i dobra ili kušnje nevoljom, oskudicom i teškim životom. Ova dva stanja prate svakog čovjeka do njegovog edžela, propisanog roka. Uzvišeni kaže: "Mi vas stavljamo na kušnju i u zlu i u dobru i Nama ćete se vratiti." (El-Enbija, 35)

Jedan dan je za nas, a jedan protiv nas, jedan dan tugujemo, a drugi se radujemo. Obilje i oskudica smjenjuju se u životu svakog čovjeka i to su neminovna stanja, nešto na što čovjek ne može utjecati, ali u tim stanjima do izražaja dolazi način na koji se čovjek ponaša ili prema blagodati ili prema kušnji, odnosno bitno je to koliko će razuman i upućen čovjek iskoristiti blagostanje i kušnju u onome što će ga približiti njegovom Gospodaru, priskrbiti mu Njegovo zadovoljstvo i onome što će mu koristiti u životu, na ovom i budućem svijetu. Naš Gospodar, slavljen i uzvišen neka je, pojasnio je u Kur'anu kako čovjek, iz svoje prirodne ljudske pozicije, reaguje na stanje blagodati i nevolje: "Ako čovjeku milost Našu pružimo, pa mu je poslije uskratimo, on pada u očajanje i postaje nezahvalnik. A ako ga blagodatima obaspemo, poslije nevolje koja ga zadesila, on će, sigurno, reći: 'Nevolje su me napustile!' On je doista umišljen i razmetljiv" (Hud, 9, 10); "Kada čovjeku milost Našu darujemo, postaje nezahvalan i uzoholi se, a kada ga nevolja dotakne, onda se dugo moli" (Fussilet, 51).

Čovjek je u svojoj biti takav da se pretjerano raduje u dobru i obilju i misli da mu je to Uzvišeni dao zbog njegove plemenitosti i posebnog mjesta kod Njega, i to ga na kraju može dovesti do uobraženosti, oholosti i umišljenosti i navesti ga da zaboravi da je to u suštini Allahova blagodat, koju mu je, da je htio, mogao oduzeti u jednom treptaju oka. Uzvišeni kaže: "Kad čovjeka nevolja snađe, Gospodaru svome se moli, Njemu se obraća, a onda, pošto mu Allah milost svoju daruje, zaboravi Onoga kome se prije molio, i druge Njemu jednakim smatra, da bi s puta Njegova na stranputicu odvodio." (Ez-Zumer, 8)

Nasuprot tome, vidimo da pada u očaj, srđi se i gubi nadu u Allahovu milost kada ga On iskuša nevoljom, i kada mu uskrati blagodat i milost, a možda dospije u takvo

stanje da počne optuživati Allaha i otvoreno se suprotstavljati Njegovoj odredbi, kao što kaže Uzvišeni: “...a kada ga neimaština zadesi, onda u očaj pada i nadu gubi” (Fussilet, 49); “A kad mu, da bi ga iskušao, opskrbu njegovu oskudnom učini, onda rekne: ‘Gospodar moj me je napustio!’” (El-Fedžr, 16).

A, to je pravo iskušenje, samo većina ljudi to ne zna!

Takav je čovjek i takva je njegova narav, osim jedne vrste ljudi koju je Uzvišeni izdvojio, riječima: “...a samo strpljive i one koji dobra djela čine čeka oprost i nagrada velika” (Hud, 11) i oni su iskreni vjernici koji imaju iskren odnos prema Allahu, džellešanuhu, zahvalni su i strpljivi i u dobru i u zlu, i njih je Allah uputio na najljepše riječi, djela i ponašanje. Znaju i svjesni su da je obožavanje Allaha obaveza i u blagodatima i u iskušenjima i čine sve kako bi upotpunili ove dvije vrste ubudijeta – iskrenog obožavanja Allaha, džellešanuhu, i postigli sreću i zadovoljstvo na ovom svijetu i u svom životu. Oni su zadovoljni Allahom, u oba stanja, a i Allah je zadovoljan njima i učinio ih je zadovoljnim.

Ovakav odnos prema robovanju, obožavanju može imati samo pravi vjernik koga je Allah uputio. U Muslimovom *Sabihu*, navodi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Čudan li je primjer vjernika! U kakvoj se god situaciji nađe, on je na dobitku i takav slučaj nije ni sa kim drugim osim s vjernikom: ako ga zadesi kakvo dobro, on zahvali Allahu i bude nagrađen zbog toga, a ako ga zadesi šta loše, on se strpi, pa mu i to donese nagradu od Allaha.”

Iskren vjernik je najsretniji čovjek s onim što mu je Uzvišeni Bog podario, na najbolji način koristi blagodati i užitke ovog svijeta, i najracionalnije postupa u iskušenjima i blagodatima.

O muslimani! Allah, džellešanuhu, propisao je Svojim robovima ubudijet – iskreno robovanje i predanost Njemu u stanju obilja i onome što voli, i ubudijet u stanju iskušenja i onome što prezire, i ove dvije vrste ubudijeta su temelj sreće i uspjeha; ko ih upotpuni i izvrši na propisan način, neće biti sretnijeg i zadovoljnijeg čovjeka od njega.

Allahove blagodati su mnogobrojne i raznovrsne, i mogu se svesti na dvije vrste: prva i najveća i najvrednija vrsta jesu blagodati vjere, iskrenog srčanog vjerovanja, “duhovni darovi” i blagodat lijepog ponašanja, među kojima se posebno izdvaja blagodat tevhida i imana, blagodat znanja, spoznaje i razumijevanja Božijih propisa, blagodat islamskog bratstva i zajedništva i blagodat slijedenja Kur’ana i sunneta. Druga vrsta su dunjalučke blagodati i materijalni užici koji pomažu čovjeku u postizanju i očuvanju blagodati vjere i daju mu istinski osjećaj uživanja u dozvoljenim i lijepim stvarima, kao što je blagodat zdravlja, sigurnosti, pravedne vlasti, bračnog druga, potomstva, imetka i dr. Obje vrste su blagodat od Allaha, u smislu njihovog stvaranja, osiguravanja i trajanja. Uzvišeni kaže: “Od Allaha je svaka blagodat koju uživate” (En-Nahl, 34); “... i ako biste Allahove blagodati brojali, ne biste ih nabrojali” (Ibrahim, 34). Iskren vjernik razmišlja o nebrojenim i učestalim blagodatima, zahvaljuje Allahu srcem i priznaje da su od Njega, da pripadaju Njemu i da su čisti dar i poklon koji on daruje Svojim robovima, zatim Mu zahvaljuje jezikom i tijelom i ne koristi ove blagodati osim u onome čime je On zadovoljan. Ko se bude tako odnosio prema blagodatima, ispunio je svoju obavezu zahvalnosti, izvršio je, na propisan način, prvu vrstu ubudijeta – pokornosti i robovanja Allahu u obilju i blagostanju i zaslužio je nagradu koju je Allah pripremio zahvalnima, o čijoj vrijednosti i obaveznosti govore mnogobrojni ajeti i hadisi, kao što su riječi Uzvišenog: “Jedite hranu Gospodara svoga i budite Mu zahvalni” (Saba, 15), i riječi: “Ako vi budete nezahvalni – pa, Allah od vas ne zavisi, ali On nije zadovoljan ako su robovi Njegovi nezahvalni, a zadovoljan je vama ako budete zahvalni” (Ez-Zumer, 7). Imam Ahmed bilježi sa dobrim senedom da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Najbolji Allahovi robovi na Sudnjem danu bit će *hammadun* – oni koji su puno Allahu zahvaljivali.”

O muslimani! Ibadet zahvalnosti je čuvar blagodati i tajna njihovog opstanka, trajanja i uvećanja. Uzvišeni kaže: “I tako Mi jedne drugima iskušavamo da bi nevjernici rekli: ‘Zar su to oni kojima je Allah, između nas, milost ukazao?’ – A zar Allah dobro ne poznaje one koji su zahvalni!” (El-En’am, 53)

Nema boljeg načina za čuvanje blagodati od zahvale Allahu, a ništa ne može otjerati i prognati blagodati i oduzeti im blagoslov kao oholost i uobraženost i njihovo korištenje u onome što je Allah zabranio, a to je bit poricanja blagodati. Uzvišeni kaže: "Allah navodi kao primjer grad, siguran i spokojan, kome je u obilju dolazila hrana sa svih strana, a koji je nezahvalan na Allahovim blagodatima bio, pa mu je Allah zbog onoga što je radio dao da iskusi i glad i strah." (En-Nahl, 112)

To je Božija zakonitost koja se ne mijenja: "... i kad je Gospodar vaš objavio: 'Ako budete zahvalni, Ja ću vam, zacijelo, još više dati; budete li nezahvalni, kazna Moja doista će stroga biti.'" (Ibrahim, 7)

Allah, džellešanuhu, spomenuo je u Kur'anu slučaj Karuna, kome je On dao neopisive količine blaga i imetka, pa je porekao Božije blagodati, iz obijesti i umišljenosti, zaboravio je šta je bilo prije toga i rekao je: "Ovo što imam stekao sam znanjem svojim, tako ja mislim." (El-Kasas, 78)

Allah, džellešanuhu, utjerao je i njega i njegov dvorac u zemlju, da bi bio pouka onima koji pouku primaju. Uzvratanje na Božije blagodati obiješću, ohološću, rasipništvom i njihovim korištenjem u haramu vjesnik je njihovog nestanka i gubitka. Tako mi Allaha, pored Kojeg drugog boga nema, najbolnija kazna kojom Allah kažnjava one koji poriču Njegove blagodati i ne zahvaljuju Mu na njima jeste da im oduzme tu blagodat nakon što im je dao, i da im uskrati Svoju dobrotu nakon što im je ukazao.

Nema ništa teže ljudskoj duši od umanjenja nakon uvećanja, poniženja nakon počasti, poraza nakon pobjede, pada nakon uzdizanja i uskraćivanja nakon davanja.

Najveći gubitak, nakon opskrbljenosti i uživanja u blagodatima, jeste gubitak slasti ibadeta i predanosti Allahu, skrušenosti srca i čistoće duše, radosti života u Allahovom okrilju i Njegovoj blizini, a vrhunac tog gubitka jeste gubitak vjere i svjedočenja istine na smrtnom času i smrtnoj agoniji, i da čovjek, u tom odlučujućem trenutku, bude kažnjen lošom završnicom, prezrenim krajem i smrću dostojnom svakog kajanja i žaljenja, i da ga ne uputi na lijepu završnicu i smrt kojom je On zadovoljan.

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Tako mi Allaha, to je jedna od najpotresnijih slika oduzimanja blagodati nakon njihovog davanja, kao što se desilo s faraonom koji se osilio, u zlu sve granice prešao, i porekao Allaha i Njegove blagodati, pa je, kada se počeo daviti i kada je svojim očima vidio smrt, izjavio da vjeruje, ali mu je rečeno: "Zar sada, a prije si neposlušan bio i razdor sijao?!" (Junus, 91)

To je zaista velika pouka, ali većina ljudi to ne opaža.

Poštovani vjernici! Jedan od Božijih darova ljudima i blagodati koje zaslužuju svaku pažnju i iziskuju zahvalnost jeste blagodat sigurnosti, kojom se Allah hvali Svojim robovima: "Koji ih gladne hrani i od straha brani" (Kurejš, 4), i prema kojoj usmjerava njihove oči i razum, riječima: "Zar ne vide da smo Harem svetim i sigurnim učinili, dok se svuda okolo njih otima i pljačka?" (El-Ankebut, 67) Uspostavljanje sigurnosti u muslimanskim društvima spada u vjerske i životne prioritete, kako bi se ljudima osigurao normalan život i kako bi mogli izvršavati svoje obaveze prema Gospodaru.

Allah podario meni i vama blagoslov u časnom Kur'anu i okoristio nas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Molim Allaha Uzvišenog da oprost i meni i vama i svim muslimanima, a molite Ga i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

